

Zaterdag

den 5 April

DE GOUVERNEUR DER PROVINCIE NOORD-BRABAND, ontvangen hebbende eene missive van den heere Administrateur voor het Koninkrijk, de Kunsten en Wetenschappen, van den 26 Maart jl. no. 40, houdende kennisgeving, dat de heer *Eugene Malbouche*, geaccrediteerd is voor de invoering in dit Rijk van een middel tot genezing van Stamelaren, doch dat hij verplicht is, om aan arme Ingezetenen, die dat spraakgebrek hebben, zijne zorgen ter hunner genezing gratis te leenen, en dat hij, te dien einde, de verschillende Provincien van het Rijk, bij opvolging, zal rondreizen.

Schrijft heeren Burgemeesters en Wethouders der Steden en de Burgemeesters der Gemeenten ten platten Lande in deze Provincie aan, om daarvan aan hunne Ingezetenen kennis te geven, en hun tevens te berigten, dat die genen, welke zullen verlangen van de hulp van dien heer gebruik te maken, zich bij den Boekverkooper *F. B. Holtingerus Pijpers*, te Breda, zullen moeten laten inschrijven, welke Boekverkooper, of de heer *Malbouche* zelf, hundaarna zal te kennen geven, wanneer hij in de plaats zal aankomen, en gedurende welken tijd hij aldaar zal verblijven, ten einde zij zich bij hem kunnen vervoegen.

Wordende zij tevens aangeschreven, om almede openbaar te maken, dat de heer *Malbouche* geene zorgen gratis zal leenen, dan aan die genen, welke certificaten zullen inleveren van het Bestuur hunner woonplaats, ten bewijze van hunne armoede en zedelijkheid, welk certificaat van zedelijkheid door de heer *Malbouche* gevraagd wordt, ten einde voor een deel van zijn verzuken te zijn, dat de personen aan wie hij, ter hunner genezing, zijn gehelpe mededeelen, dat getuim, hetwelk zij beloven te bewijzen, niet zullen ontdekken.

Dit Besluit zal, door middel van het *Ordonnancieblad*, gebragt worden ter kennis van heeren Burgemeesters en Wethouders der Steden en van de Burgemeesters der Gemeenten ten platten Lande, tot derzelver kennis, zoodat hetzelve voortis worden geinsereerd in de te's *Hertogenbosch* en *Breda* uitgegeven wordende Nieuwspapieren, ten einde daaraan meerdere bekendheid te geven.

's Hertogenbosch, den 1 April 1828.

De Gouverneur voornoemd,

Bij verzuim afwezendheid,

Heer Lid der Gedeputeerde Staten gedelegeerd,

D. B. V. O. O. C. H. T.

P O R T U G A L

Lissabon den 25 Maart.

In de zitting van de Kamer der Pairs van den 22 Maart heeft de Graaf de *Mesquitella* aan dezelve eene brief van den Minister der Buitenlandsche Zaken van den volgende inhoud medegedeeld:

» Aan den Hertog de *Cadaval*, mijn vriend. Ik Infant-Regent groot U, in naam van den Koning, met toegenegenheid en achting. Bij een besluit van dezen dag, heb ik dienstig geoordeeld, in naam van den Koning, gebruik te maken van de magt, welke mij kapittel V, titel V, kapittel I, art. 174, sectie I, van het constitutioneel charter toevertrouwt, en om de Kamer der Gedeputeerden te ontbinden. Ik deel U dit mede, ten einde gij het de Kamer der Pairs, waarvan gij lid zijt, aankondigen moogt.

Paleis Ajuda, den 23 Maart 1828.

(geteekend) *Infant-Regent*.

Dienvolgens verklaart de Vice President, dat de zitting gesloten is.

In de Kamer der Gedeputeerden, meldt de President dat hij het besluit van de ontbinding der Kamers ontvangen heeft, doet het voorlezen, en verklaart insgelijks, dat de zitting, krachtens hetzelve, gesloten is.

Bijzondere brieven, onder voorschreven dagteekening, te Londen ontvangen, berigten het volgende:

Het was laatstleden Donderdag, dat de proclamatie van Don *Miguel I.* vermeldt moest, maar men heeft dit voornemen laten varen. Men zegt, dat de Graaf de *Villa-Real*, Don *Miguel*, om zoo te spreken, te voet gevallen is, ten einde hem tot gematigder gevoelens terug te brengen, terwijl hij hem onder het oog bragt, dat alle dezelfs plannen slechts op dezelfs verderf uitloopen zouden. De Koningin is woedend op degenen, welke hare ontwerpen tegengewerkt hebben; zij zal, zegt zij, niet voldaan zijn, dan wanneer zij eenige der constitutionele hoofden ter hare beschikking hebben zal.

» Eenige Gedeputeerden waren voornemens heden nog eene motie te doen, om de naie in gevaar te verklaren. Don *Miguel* heeft beweerd, dat hij geen eed afgelegd hadde, dat hij geen Regent naar de wet der constitutie was, en Don *Miguel* heeft de Kamers laten ontbinden om eene andere motie voor te komen, ten doel hebbende tot het stemmen van dankzeggingen der naie aan de Engelsche troepen voor derzelver vreedzame intusschenkomst.

» Het 60ste regiment Engelschen is heden de stad doorgetrokken op zijne marsch van Lissabon naar Belem, onder het aanblijven van het constitutionele hymne. Dit heeft gestrekt om den moed der constitutionelen wederom eenigzints aantewakkeren.

Er zijn reeds verscheidene Portugezen van aanzien als vluchtelingen in Engeland aangekomen.

De *Times* bevatte gisteren over Don *Miguel*, een artikel, te gaaoeg van dezen inhoud:

Toen Don *Miguel* het paleis van Ajuda binnen trad, kwam hem zijn moeder te gemoed, de Prins knielde, knste haar de hand en zelde, dat hij een beeld der Moeder van den Reus van zijn hart nam, onder het korten van tranen tot de Koningin: » Ziet hoe getrouw ik deze relike bewaard heb, die gij mij bij mijn vertrek gaaft. » Van dat oogenblik heeft de Koningin al haren invloed op hem terug gekregen; zij deed bij hem het denkbeeld ontstaan, dat hetgeen men in vreemde landen van het charter gezegd had, slechts eene begoocheling was; dat de vrienden der nieuwe instelling alle Vrijmetselaren en Koningsmoorders waren, dat zij door zich met de trouwloze Engelschen te vereenigen, bewezen, dat zij niets dan wraak tegen het Huis van Braganca ademden.

» De benoeming van den Hertog de *Cadaval* tot eersten Staats-Minister, was het onmiddellijk gevolg van den nieuwen invloed der Koningin. Hij wordt als het hoofd van den Portugeeschen Adel beschouwd; maar als onder eenen dweepzieken invloed staande. Zijne Exc. had van de commissie der Pairs om den Prins Regent te ontvangen, al de zoogenaamde voorstanders van het Charter zorgvuldig verwijderd, en bij het doen van den eed zoodanig zijne misregelen genomen, dat de Regent, na het afsloopen der plegtigheid aan de Koningin meende te kunnen zeggen: » de plegtigheid ter aflegging van den eed is gefindigd, maar ik heb niets gezworen. » Toen daarna de onlusten van den 1 Maart plaats hadden, de Graaf de *Villa-Real* afgezet werd, en de staf van het garnizoen veranderd, verloofte men de hoop van de constitutie te zullen behouden. Men was voor al te ontvreden van den Graaf *Lamartine* vervangen te zien, die voor weinige jaren, Sergeant de Rio, wegens onbekwaamheid afgezet werd, en zijne nieuwe waardigheid slechts verkregen had, doot de afzetting van den Regent, met groote kreeten den absoluten Koning te roepen.

De *New-Times* berigt den 25 Maart, naar eenen ontvangen brief uit Lissabon van den 15, dat de Koningin van den 12 niet had laten zien, en alles deed geloven, dat de orde stond hersteld te worden. De Regent schiep zijne dwaling ingezien te hebben, en door de gebeurtenissen van het paleis Ajuda overtuigd te zijn geworden van den *Realismo*, dien hij op lieden uit de heffe des volks maken kan. Hij wil zelfs, dat men de onregtvaardigheden aan den Adel gepleegd, voorbeeldelijk strafte. Ten gevolge van 's Prinses nieuwe wijze van de zaken ingezien, verwacht men gunstige veranderingen.

» Een telegraafsch berigt, den 17 des morgens te Parijs ontvangen, meldt, dat de Generaal *Stubb*, voormalig Gouverneur van Porto, en de Graaf de *Talpa*, zich ingescheept hebben.

Te Ceruval hebben nieuwe onlusten plaats gehad. Men heeft eenige kompanien van het 8ste regiment derwaarts gezonden.

» Volgens depeches van den 16, te Londen, is het Engelsch Gouvernement ontvangen, bevestigde het zich tot den 10, dat Don *Miguel* voornemens is, de Constitutie te vernietigen, en zich tot Koning van Portugal te doen uitroepen.

D U I T S C H L A N D en Aangrenzende Rijken.

Wien den 24 Maart.

» Een Russische koerier, welke den 12 dezer Petersburg verlaten heeft, brengt de mededeeling aan ons hof over, dat Z. M. de Keizer van Rusland besloten heeft, zijne armee in beweging te stellen en tegen de Porte te ageten. De wijze, waarop de Porte zich in den laatste tijd gedragen heeft, hoe zij haren invloed heeft aangewend om Persie tegen Rusland aan te zetten, hoe zij in haar manifest zich niet alleen zeer beteligd voor de Russische naie heeft uitgelaten, maar duidelijk te kennen heeft gegeven dat zij de heilige verplichtingen niet getrouw wil blijven, en dat zij het verdrag, van Akkermann slechts naar goedvinden nakomt, waardoor hij alleen voor Rusland, maar ook voor de onder Russische bescherming staande volkeren groote nadeelen en zelfs gevaar ontstaan, zijt de hoofdronden, welke den Russischen Keizer ouden tegen de Porte den oorlog te voeren. Rusland heeft verklaard dat het met de eer en waardigheid der Russische naie strijd was, langer werkeloos te blijven, doch des niettemin het verdrag van 1812, nopens de onafbreukelijkheid van Griekenland, althansom te blijven.

Z. M. de Keizer *Nikolaj* zal den 29 April van Petersburg naar zijn leger vertrekken. Het leger zal zich infasschen te den 12 April in beweging stellen, om Moldauië en Wallachië te bezetten. (Het Weener hof heeft, even als de andere hoven, de aankondiging ontvangen dat Rusland het draien moede is en het zwaard zal trekken om de beledigingen door de Porte aangezien, te wreken; het zal te bezien staan of prins Metvernich zinks nog zat weten voort te komen.)

Berlijn den 28 Maart.

» De Nederlandsche ministerresident aan het Russisch hof, de heer van *Bourdoux*, is van Petersburg alhier aangekomen.

Z. K. H. de prins van Oranje wordt op zijne reis naar Petersburg, elk oogenblik alhier verwacht.

Frankfort den 29 Maart.

Dr. Gasse heeft een zeer uitvoerig berigt over Griekenlands tegenwoordigen toestand naar Zwitserland gezonden, waarin vele belangrijke bijzonderheden voorkomen. Het volgende is daarvan een uittreksel. Het korps van den overste *Kabier* is Griekenland van veel nut, het kan de grondslag van eene toekomstige geregelde legermacht worden. De meeste officieren bij dat korps zijn Franschen en Italianen. Hetzelve heeft onlangs aan

Roscailla en Lambert twee wakkere mannen verloren. De weinige ruitertij, welke Griekenland heeft, staat onder bevel van den Portugeeschen nobila Almeida. Lord Cochrane is onder ons 50 jaren oud geworden. Deze man is boven allen lof verheven. Wanneer hij in Griekenland geene schitterende daden heeft verricht, moer men niet uit het oog verliezen, hoe weinig hulpmiddelen hem ten dienste stonden, en dat de Grieken ook nog te weinig krijgstuicht hebben. Intusschen heeft hij toch de nationale zeemagt meer dan verdubbeld, en even zoo veel Turksche schepen vernield, als hij Grieksche vaartuigen heeft doen bouwen. Griekenlands hulphronnen zijn op verre na niet zoo gering, als men wel denkt. Wanneer naar alles beter en gestreter bestuurd wierd! Maar ook in dezen zoo als in alles, heerscht zoo veel wanorde, of eigenlijk gebrek aan al orde, dat de inkomsten niet het zesde gedeelte bedragen, dat zij zouden kunnen doen. Tot bewijs zal ik maar een enkel voorbeeld bijbrengen. De inkomsten van de eilanden in den Archipel zijn voor het onderhoud der vloot bestemd. Vroeger waren zij voor 95.000 Turksche piasters in de zes maanden verpacht. Over hetzelfde tijdvak heb ik dezelve op 450.000 piasters berekend.

Volgens andere uit Griekenland ontvangene berigten, heerscht aldaar de grootste verslagenheid over den menschenroof van Ibrahim, die duizende van meisjes en vrouwen uit Morea als slavinne heeft doen wegvoo-
ren, zonder dat hem zulks eenigzins is beler geworden.

F. R. A. N. K. R. H. K.

PARIS den 30 Maart.

Wij hebben berigten uit Lissabon tot den 16 dezer, volgens welke don Miguel nog niet tot Koning was geproclameerd. Intusschen was de proclamatie deswege gereed en in het paleis ontvingt don Miguel van elk den titel van Majesteit. Het spreekt van zelve dat constitutionnelen, welk woord ook in Portugal gelijknamig is met vrijmetselaars en ketters, aan het hof van Miguel niet worden toegelaten. De Engelsche ambassadeur heeft, als voorstander van de vrijmetselaars, ook geen toegang meer tot Zijne Majesteit. De heer Lamb vernomen hebbende dat de Infant in den nacht van den 12 op den 13 naar Villa-Viciosa zoude vertrekken, alwaar reeds vele aanhangers van Chaves uit Alentejo waren aangekomen, begaf zich op den avond van den 12 naar het paleis alwaar men weigerde hem binnen te laten. De heer Lamb, zich niet spoedig larende afschrikken, verklaarde dat hij den Infant moest spreken, doch men antwoordde voor de tweede maal, dat hij op dit oogenblik niet te spreken was. De heer Lamb vorderde voor de derde maal als ambassadeur van Engeland gehoor, dewijl de belangen van den Infant en van het hof dat hij vertegenwoordigde, zulke vorderden. Eindelijk werd hij toegelaten. In dit gehoor was het dat de heer Lamb, zonder omwegen, den prins verklaarde dat hij van de geheele zamenzwering onderligt was, dat het gedrag van Z. H. geenszins overeenkwam met de beloften te Wenen, te Parijs en te Londen gegeven, en dat Z. H. de bevelen van zijnen broeder den Koning niet gelyk kwam, door den titel te nemen van Regent van Portugal, namens den Koning, terwijl hij slechts den titel mocht voeren van Luitenant des Rijks, in naam en op gezag des Konings. Zijne Exc. voegde er bij dat Z. H. in plaats van door de aanzienlijksten der natie omringd te zijn, slechts de helft des volks om zich verzamelde, doch dat de hoven van Europa de regten van donna Maria II. en van don Pedro tot den troon niet zouden misken.

De Infant door zijne moeder in de kunst om zijn gedachten te versluimen, onderligt, verklaarde dat zijn oogmerken zuiver waren; waarop de ambassadeur hem stukken vertoonde door Z. H. zelve onderteekend. Na dat Zijn Exc. eenige verdraggen, namens zijn hof, gedaan had, vertrok hij, doch bleef des geneesnacht met de gezanten van Frankrijk en Oostenrijk verzeeld, terwijl zijn hotel met Engelsche troepen bezet bleef.

Den volgenden dag zond de ambassadeur eene nota aan den Infant door alle gezanten onderteekend, behalve door dien van Spanje. De inhoud had betrekking op de conferentie met den Infant en op de gevoelens der Europeesche kabinetten aangaande de regten van don Pedro en zijne dochter donna Maria II. Vervolgens werden er depeches naar Londen en naar Madrid gezonden.

Eenige onzer dagbladen meenen dat de Engelsche troepen in Portugal hadden moeten blijven om de constitutionnele wetten door don Pedro gegeven, met de bevoegdte te handhaven, doch het Engelsche gouvernement meent dat de constitutionnele wetten bevestigd en door de Portugeesche natie aangenomen is, maar als eene weldad beschouwd wordt. Het gemeen en de oproerige monniken kunnen niet als de natie worden aangezien. Het Engelsche ministerieel blad the Courier is ook van dit gevoelen en zegt: Moet het geschreeuw van eenige honderden personen van het eanille van Lissabon als de stem van de natie beschouwd worden? En wie wil, behalve het eanille, don Miguel tot Koning hebben? de Koningin en hare aanhangers, de absolutisten. Maar wat zijn de gevoelens der Koningin? Men heeft dezelve geen tijd gelaten zich te verklaren; eene spoedige ombinding heeft zulks belet. Welke andere groote staatslieden hebben zich ten gunste van dat koningschap verklaard? En al ware dat zoo, alsdan zou don Miguel nog verplicht wezen zich daartegen te verzetten, dewijl den eed hem aan de constitutie verbindt.

A. D. E. R. T. E. N. E. B. E. N.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

PROVINCIE NOORD-BRABAND.

A. A. N. B. E. S. T. E. D. I. N. G.

Op Woensdag den 16 April, des jaars 1828, des middags ten 11 ure, zal, onder nadere approbatie door den Gouverneur der provincie Noord-Brabant, of, bij deszelfs absentie, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de provincie voornoemd, aan het lokaal van het Gouvernement te Hertogenbosch, worden aanbested:

Het verhoogen van het gedeelte van den graven weg der 1ste klasse n. 8, van Brussel naar de Hanoversche grenzen, behorende aan de stad Hertogenbosch en de Gemeente Bommel, en beginnende aan het einde van 's Rijks Sreenweg, tusschen de Hinthamerpoort te 's Bosch, en eindigende aan de Barrière n. 9 te Hintham.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek, op hetwelk de bovengemelde aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het lokaal van het Gouvernement der provincie Noord-Brabant, te Hertogenbosch, ter lezing liggen te Dordrecht bij P. SMITS in den Engel; te Gorinchem bij C. LOBRECHTS, in de Beurs; te Werkendam in de Zwaan; te Glessendam bij G. BLOM; te Heusden in het wapen van Amsterdam; te Schaijkschenhoek bij J. MEGENS; te Grave bij de wed. SCHONENBERG; te Heesch in het Posthuis; te Hintham bij W. SIEPKENS; te Helvoirt bij MASTENBROEK; te Drunen bij J. BRANDS, te Raamsdonk bij den Opzitter P. VERNIMMEN; en te 's Bosch in de Brabandsche en Nederlandsche Koffijhuizen.

Zullende des Maandags vóór de besteding de aanwijzing in foco worden gedaan, en bij den Hoofd-Ingenieur A. GOZKOOP, en den Ingenieur DOCTERS VAN LERUWEN, te 's Bosch, nadere informatie te bekomen zijn.

De Gouverneur der Provincie NOORD-BRABAND.

VAN DER FOSSE.

Op WOENSDAG en DONDERDAG, den 9 en 10 April 1828, zullen door en ten Huize van den Griffier VAN DEN ENDEN, te Breda, worden verkocht: Ruim 1000 S. P. I. E. G. E. L. S. en P. L. A. T. E. N., waaronder een aantal met gemajlaerd Glas, verbeeldende: Historische Tafereelen, Engelsche, Zwitsersche en Italiaansche Landschappen, Zee-Gezigten, Veldslagen enz., benevens een aantal andere MEUBILIAIRE GOEDEREN.

Welke den dag voor de Verkoop, op de gewone uren kunnen worden gezien.

Op VRIJDAG den 11 April 1828 's voormiddags ten Elf uren zullen ter Rekwisitie van Mevrouw de Weduwe MISE-
RON, verhuurster van Paarden en Rijtuigen in de Kermelstraat te Breda, door den Griffier VAN DEN ENDEN worden verkocht:

Eene zeer gemakkelijke, wel onderhouden K O E T S, een dito K A L E S, twee zeer schoone en bij uitstek gemakkelijke C H A L S E N voor vier personen, een C H A I S voor vier personen naar verkiezing voor een of twee Paarden, zijnde alle genoemde Rijtuigen voorzien met Ijzeren assen en Metalen bussen en in den besten staat van onderhoud. Verder eenige andere R Y T U I G E N, alsmede Zes zeer schoone P A A R D E N, alle tusschen de 6 en 10 jaren oud, waaronder een koppel zwarte Blassen. Benevens een groote partij beste T U I G E N en S T A L B E N O O D I G D I E D E N S.

Welke Goederen, den dag voor de Verkoop, van morgens 10 tot namiddags 5 uur kunnen worden gezien.

De Heer L. E. L. I. C. K. E. R. I. N. G., heeft de eer te berichten, dat hij het M. E. U. B. E. L. - P. A. P. I. E. R. heden heeft opgegeven, Versch uit het Magazijn, en na den laatste smaak, gelijk zijne melding in de Bredasche Courant n. 1 is geweest. Verzoekt een leiders gunst en recomandatie.

Een fatsoenlijk jongeling omtrent 16 jaren oud wenschte zich gaarne teken M. E. I., of later, als L. E. B. R. L. I. N. G. in eene beklaate Apotheek geplaatst te zien, adres met franco Brieven onder letter B, bij den Boekhandelaar F. P. S. T. E. R. K. te Breda.

Men verlangt ten spoedigste E. E. N. H. U. I. S. K. N. E. C. H. T. die tevens met Paarden kan omgaan, en van zijn braaf en eerlijk gedrag de beste getuigenissen kan produceren. Die genen, welke hierbe geïnteresseerd zijn, verzocht men zich in persoon bij den Uitgever te zees, bij wien van de pers is gekomen.

MAGAZIJN VOOR DE BEKENKUNST.

Een Tijdschrift, hoofdzakelijk ten doel hebbende de bevordering der gewone of lagere Rekenkunst, eerste deel, 1e stukje, 20 cents. De Inlevering blijft uitsluitend tot den 10 Mei aanstaande geopend.

FRUITKUNDIG WOORDENBOEK.

Na de Beminnar van eenen LUSTHOF, TUIN of BOOMGAARD weder alle die gereusen gaat inoogsten, welke derzelver bezit hem aanbiedt, moet een VOLLEDIG HOVENIERS HANDBOEK, tot verhoogen van zijne kennis en tot vermeerdering van zijn genot en voordeel, hem allersangenaams zijn. Tot dat eind heeft de Boekhandelaar F. B. HOLLINGERUS PIJERS, te Breda, het genoegen het geëerd publek aan te bieden een UITSTEKENDE W. E. R. K. van onzen landgenoot, den Heere J. F. SERRURIER, getiteld:

FRUITKUNDIG WOORDENBOEK, behelzende al het geen betrekking heeft tot de kennis en het Huishoudelijk gebruik der verschillende soorten van Fruchten; tot het aankweeken, Veredelen, Snoeien en Beanden der Vruchtbomen; tot het aanleggen van Broeibakken, Treklassen en Oranje huizen en; opgemaakt, deels uit de eigene veejarige, deels uit de beste en jongste Wanneelingen van de geëfendste In en Uitlandsche Hortulinen; Bijzondert van den bij Frankfurt woonden, en zoo veel door zijne uitgebreide Reekertij en Handel in Boomen, als door zijn geschrift in dat vak, vermaarden Heere CHRIST, en van den niet minder beoefenden Hovener des Konings van Engeland, den Heere FORLYTH, met wien, op last van het Britsch Gouvernement, in druk uitgegeven Heuwe wijf van Doomsnoeljen, en door hem uitgevonden middelen om oude, kwijnende of verwaarloosde Boomen te genezen en op nieuw te doen herleven enz. dit Werk mede verrijkt is. Het geheel is netjes en duidelijk in eene Alphabetische orde, tot gemak van het gebruik, zamen gesteld in TWEE zware gr. 8° BOEKDEELEN zindelijk gedrukt, en versterkt met ruim 150 Afbeeldingen van vruchtbomen, vrucht- en stookkassen, Broeibakken, Gereedschappen enz., op XVII keurig gegraveerde uitlaande PLATEN. De welvig overig zijnde complete exemplaren worden, door voornoemde F. B. HOLLINGERUS PIJERS, aan de eerstkomende afgeleverd voor den geringen prijs van NEGEN GULDENS, in plaats van DERTIEN GULDENS.

Te Breda, bij F. B. HOLLINGERUS PIJERS, Boekdrucker en Boekverkooper.